

synu Dawida, nie bój się wziąć (do siebie) Marii, twojej żony, ponieważ to, co
w niej, zrodzone jest za sprawą Ducha Świętego; **21** i urodzi syna, i nazwiesz
go imieniem Jezus, ponieważ On wybawi lud swój od ich grzechów. **22** A to
wszystko stało się, aby wypełniło się to, co zostało powiedziane poprzez Pana
za pośrednictwem proroka, mówiącego: **23** Oto panna „będzie mieć w łonie”
i urodzi syna, i nazwą go imieniem Emmanuel, co jest tłumaczone: razem z
nami Bóg. **24** A Józef, obudziwszy się ze snu, uczynił, jak nakazał mu anioł
Pana, i przyjął swoją żonę, **25** i nie poznawał jej, aż [-] urodziła syna swego
pierworodnego; i nazwał go imieniem Jezus.

2 ¹ A kiedy Jezus urodził się w Betlejem, w Judei, za dni Heroda—
króla, oto magowie ze wschodu przybyli do Jerozolimy, **2** mówiąc: Gdzie
się znajduje (ten) narodzony król Judejczyków? Zobaczyliśmy bowiem jego
gwiazdę na wschodzie i przyszliśmy oddać mu pokłon. **3** A gdy (to) usłyszał
król Herod, przestraszył się, a razem z nim cała Jerozolima. **4** I zebrawszy
wszystkich arcykapłanów i znawców Pisma (spośród) ludu, dowiadywał się od
nich, gdzie się rodzi Mesjasz. **5** A oni powiedzieli mu: w Betlejem, w Judei,
tak bowiem jest napisane przez proroka: **6** I ty, Betlejem, ziemio Judy,
wcale nie jesteś najmniejsze spośród rządców Judy, ponieważ z ciebie wyjdzie
rządzący, który paść będzie lud mój— Izraela. **7** Wtedy Herod, potajemnie
wezawszy magów, dokładnie dowiedział się od nich (o) czasie ukazującej się
gwiazdy. **8** I wysławszy ich do Betlejem, powiedział: dotrzyjcie, dokładnie
wypytajcie o dziecko. A gdy (je) znajdziecie, oznajmijcie mi, żebym i ja
przyszedł (i) oddał mu pokłon. **9** A oni, gdy wysłuchali króla, wyruszyli; a
oto gwiazda, którą dostrzegli na wschodzie, wyprzedzała ich, aż przybyła (i)
stała ponad (miejscem), gdzie było dziecko. **10** A gdy dostrzegli gwiazdę,
uradowali się radością bardzo wielką. **11** I gdy przyszli do domu, zobaczyli
dziecko, razem z Marią, jego matką, i upadłszy, oddali mu pokłon, a

2 2532 3004 3340 1063 1448 932 3772
i mówił: zmieniajcie myślenie, ponieważ zblżyło się królestwo niebios.

3 2076 3778 1063 4483 5259 4396 2268 3004 5456
Jest on bowiem przepowiedziany przez proroka Izajasza, który mówi: Głos
994 1722 2048 2090 3598 2962 2117 4160 846
wołającego na pustkowiu: przygotujcie drogę Pana; prostymi czyńcie Jego
5147 846 1161 2491 2192 846 1742 575 2359 2574 2532 1193
ścieżki. 4 Sam zaś Jan miał swe odzienie z sierści wielbłąda oraz skórzany
2223 4012 846 3751 1161 5160 846 2258 200 2532 66 3192 5
pas wokół swoich bioder, a pokarmem jego była szarańcza i dziki miód. 5
5119 1607 4314 846 2414 2532 3956 2449 2532 3956 4066
Wtedy wychodziła do niego Jerozolima i cała Judea, i cała sąsiednia okolica
2446 2532 907 5259 846 1722 2446 1843
Jordanu; 6 i byli zanurzani przez niego w Jordanie— ci, którzy wyznawali
846 266 1161 1492 4183 5330 2532 4523
swoje grzechy. 7 A gdy dostrzegł licznych faryzeuszów i saduceuszów,
2064 1909 846 908 2036 846
przychodzących do (dokonywanego przez) niego zanurzenia, powiedział im:
1081 2191 5101 5213 5263 5343 575 3195 3709
potomstwo żmij, kto wam pokazał, jak uciec od mającego nadejść gniewu?

8 Zroǳcie zatem owoc, godny zmiany myślenia. 9 I nie sąǳcie, że słuszne
3004 1722 1438 2192 3962 11 1063 3004 5213 3754 2316
(jest) mówić wobec siebie: mamy ojca— Abrahama, gdyż mówię wam, że Bóg
1410 1537 5130 3037 1453 5043 11 1161 2235
jest w stanie z tych kamieni wzbudzić dzieci Abrahamowi. 10 Alé już właśnie
2532 513 4314 4491 1186 2749 3956 3767 1186 3361
i siekiera do korzenia drzew jest przystawiona. Każde więc drzewo, które nie
4160 2570 2590 1581 2532 906 1519 4442 1473 3303 5209
rodzi dobrego owocu, zostaje wycięte i wrzucane w ogień. 11 Ja [-] was
907 1722 5204 1519 3341 1161 3588 2064 3694 3450
zanurzam w wodzie ku zmianie myślenia, alé ten, który przychodzi za mną,
2076 2478 3450 3756 1510 2425 3739 5266
jest potężniejszy ode mnie; nie jestem dostatecznie ważny, (by) mu sandały
941 846 5209 907 1722 4151 40 3739 4425
podnieść. On was zanurzy w Duchu Świętym 12 którego szufla do odwiewania
1722 846 5495 2532 1245 846 257 2532 4863 846 4621 1519
jest w jego rękę; i oczyści swoje klepisko, i zbierze swą pszenicę do
596 1161 892 2618 762 4442 762 5119
magazynu, zaś plewy spali w ogniu, niemożliwym do ugaszenia. 13 Wtedy
3854 2424 575 1056 1909 2446 4314 2491 907 5259 846 907
przybył Jezus z Galilei nad Jordan do Jana, by dać się przez niego zanurzyć. 14
1161 2491 1254 846 3004 1473 2192 5532 907
Zaś Jan powstrzymywał go, mówiąc: ja mam potrzebę, (by) być zanurzonym
5259 4675 2532 4771 2064 4314 3165 1161 2424 611
przez ciebie, a ty przychodzisz do mnie? 15 A Jezus, odpowiadając,
2036 4314 846 863 737 3779 1063 4241 2076 4137 2254
powiedział do niego: dopuść teraz, tak bowiem stosowne jest wypełnić nam
3956 1343 5119 846 863 2424 2532 907
wszelką sprawiedliwość. Wtedy go dopuścił. 16 Jezus zaś, gdy został zanurzony,
2117 305 575 5204 2532 2400 455 846 3772 2532 1492
natychmiast wyszedł z wody. I oto otwarte zostały mu niebiosa i dostrzegł
4151 2316 2597 5616 4058 2532 2084 1909 846
ducha Boga, zstępującego jak gdyby gołab i przychodzącego na niego. 17

2532 2400 5456 1537 3772 3004 3778 2076 3450 27 5207 1722 3739
 I oto głos z nieba mówił: Ten jest moim umiłowanym synem, w którym
 mam upodobanie.

4 ¹ Wtedy Jezus ^{5119 2424} został wyprowadzony ³²¹ na pustkowie ^{1519 2048} przez ducha, (by)
³⁹⁸⁵ poddawany ^{5259 1228} próbie ²⁵³² przez diabła. **2** I ³⁵²² gdy przepościł ⁵⁰⁶² czterdzieści dni i
^{5062 3571 5305} czterdzieści nocy, wreszcie ³⁹⁸³ odczuł głód. **3** I ^{2532 4334} gdy ³⁹⁸⁵ poddający ⁴³³⁴ próbie ⁸⁴⁶ podszedł
^{2036 1487 1488 5207 2316 2036 2443 3778 3037 1096} do niego, powiedział: jeżeli jesteś synem Boga powiedz, aby te kamienie stały się
⁷⁴⁰ chlebami. **4** A ^{1161 3588} on, odpowiadając, ⁶¹¹ powiedział: ²⁰³⁶ Jest napisane: ¹¹²⁵ nie ³⁷⁵⁶ z powodu
^{3441 740 444 2198 235 1909 3956 4487 1607} samego chleba człowiek będzie żył, lecz z powodu ^{1223 4750 2316 5119 3880 846 1228 1519 40} każdego słowa, ^{4172 2532 2476 846 1909} wychodzącego
 przez usta Boga. **5** Wtedy ^{4419 2411} wziął go ^{2532 3004 846 1487 1488 5207 2316 906 4572 2736} diabeł do świętego miasta i ^{1125 1063 1125 3754 846 32 1781 4012 4675 2532 1909 5495} postawił go na
^{4571 142 3379 4350 4675 4228 4314 3037 2424 846 5346 1125} skraju świątyni. **6** i ^{3825 1125 3756 1598 2962 4675 2316 3880 846} mówił mu: jeśli jesteś synem Boga, ^{3825 1228 1519 3029 5308 3735 2532 1166 846 3956 932 2889} zrzuć się ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} sam na dół,
^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} jest bowiem ^{3825 1125 3756 1598 2962 4675 2316 3880 846} napisane, że swym aniołom rozkaże odnośnie ciebie; i ^{3825 1228 1519 3029 5308 3735 2532 1166 846 3956 932 2889} na rękach
 cię uniosą, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} abyś nie uderzył swą nogą o kamień. **7** Jezus mu powiedział: ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} jest
 także ^{3825 1125 3756 1598 2962 4675 2316 3880 846} napisane: nie ^{3825 1228 1519 3029 5308 3735 2532 1166 846 3956 932 2889} będziesz ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} wystawiał na próbę ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Pana, twego Boga. **8** ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Wziął go
 znów diabeł na bardzo wysoką górę i ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} pokazał mu wszystkie królestwa świata
 oraz ich chwałę. **9** I ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} powiedział mu: dam to wszystko tobie, jeśli upadniesz
 (i) ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} oddasz ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} mi ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} pokłon. **10** Wtedy Jezus ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} powiedział mu: odejdz ode mnie,
^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} szatanie, ponieważ ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} jest ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} napisane: ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Panu, twemu Bogu, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} będziesz ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} oddawał ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} pokłon
 i ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} jemu samemu ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} będziesz ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} służył. **11** Wówczas ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} opuścił go diabeł, a ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} oto
 aniołowie ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} podeszli i ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} usługiwali mu. **12** A ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} gdy Jezus ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} usłyszał, że Jan
 został ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} wydany, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} odszedł ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} ku Galilei. **13** I ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} opuściwszy ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Nazaret, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} przybył (by)
 zamieszkać w Kafarnaum nadmorskim, w granicach Zabulona i Neftalego,
14 ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} aby ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} wypełniło się ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} to, co ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} zostało ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} powiedziane ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} za pośrednictwem ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} proroka
 Izajasza, mówiącego: **15** ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Ziemia ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Zabulona i ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} ziemia ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Neftalego, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} droga ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} morską
 po drugiej stronie ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Jordanu, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Galilea ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} narodów. **16** ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Lud, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} siedzący ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} w ciemności, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} ujrzał ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} wielkie światło, a ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} im, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} osiadłym ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} w krainie i ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} cieniu śmierci, ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} weszło
 światło. **17** ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Od ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} wtedy Jezus ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} zaczął ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} głosić i ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} mówić: ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} zmieniajcie ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} myślenie,
 gdyż ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} zbliżyło się ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} królestwo ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} niebios. **18** ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Idąc ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} zaś ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} wzdłuż ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} morza ^{2532 846 1391 2532 3004 846 1325 5023 3956 4671 1437 4098} Galilejskiego,

5¹ Gdy zobaczył tłumy, wszedł na górę. I gdy sam usiadł, podeszli do
niego jego uczniowie. 2 I otworzywszy usta swoje, uczył ich, mówiąc:
3 Szczęśliwi ubodzy duchem, ponieważ ich jest królestwo niebios. 4
Szczęśliwi smucący się, bo oni będą pocieszeni. 5 Szczęśliwi łagodni, ponieważ
oni odziedziczą ziemię. 6 Szczęśliwi odczuwający głód sprawiedliwości i
pragnący (jej), bo oni będą nakarmieni. 7 Szczęśliwi litościwi, ponieważ
oni litości dostąpią. 8 Szczęśliwi czyści sercem, bo oni zobaczą Boga. 9
Szczęśliwi pokój czyniący, bo oni będą nazwani synami Boga. 10 Szczęśliwi
prześladowani z powodu sprawiedliwości, ponieważ ich jest królestwo niebios.
11 Szczęśliwi jesteście, gdy robią wam wyrzuty, i prześladują, i mówią
wszelkie złe słowa przeciwko wam, kłamiąc z powodu mnie. 12 Radujcie się
i niezmiernie się cieszcie, ponieważ zapłata wasza wielka w niebiosach. Tak
bowiem prześladowali proroków przed wami. 13 Wy jesteście solą ziemi. Gdyby

1161 217 3471 1722 5101 233 1519 3762 2480 2089
 zaś sól stała się bezużyteczna, [-] czym będzie posolona? Na nic się już (nie)
 2480 1487 3361 906 1854 2532 2662 5259 444
 przydaje. Czy nie (na) wyrzucenie na zewnątrz i zdeptanie przez ludzi? **14**
 5210 2075 5457 2889 3756 1410 2928 4172 2749 1883
 Wy jesteście światłem świata. Nie jest w stanie ukryć się miasto, położone na
 3735 3761 2545 3088 2532 5087 846 5259 3426 235 1909
 górze. **15** I nie zapala (nikt) lampy, [-] umieszczając ją pod korcem, lecz na
 3087 2532 2989 3956 1722 3614 3779 2989 5216
 podstawie; i świeci wszystkim w domu. **16** Tak niech rozświeci się wasze
 5457 1715 444 3704 1492 5216 2570 2041 2532 1392 3962
 światło przed ludźmi, aby dostrzegli wasze piękne czyny i uwielbili Ojca
 5216 1722 3772 3361 3543 3754 2064 2647 3551 2228
 waszego w niebiosach. **17** Nie sądzcie, że przyszedłem zniszczyć Torę lub
 4396 3756 2064 2647 235 4137 281 1063
 Proroków. Nie przyszedłem zniszczyć, lecz wypełnić. **18** Zaprawdę bowiem
 3004 5213 2193 302 3928 3772 2532 1093 1520 2503 2228 1520
 mówię wam: aż do [-] przeminięcia nieba i ziemi, jedna jota lub jedna
 2762 3756 3361 3928 575 3551 2193 302 3956 1096 1437 3767
 kreska nie [-] przeminie z Tory, aż [-] wszystko się stanie. **19** Gdyby więc
 3739 3089 1520 5130 1646 1785 2532 1321 3779 444
 ktoś rozwiązał jedno z tych najmniejszych przykazań i uczył tak ludzi,
 1646 2564 1722 932 3772 3739 1161 302 4160
 najmniejszym będzie nazwany w królestwie niebios. Kto zaś [-] by czynił
 2532 1321 3778 3173 2564 1722 932 3772 1063
 i uczył, ten wielkim będzie nazwany w królestwie niebios. **20** Albowiem
 3004 5213 3754 1437 5216 1343 3361 4052 4119
 mówię wam, że jeśli by wasza sprawiedliwość nie była pełniejsza, była pełniejsza,
 (niż) znawców Pisma i faryzeuszów, nie [-] wejdziecie do królestwa niebios.
 191 3754 4483 744 3756 5407 1161 3739
21 Słyszeliście, że powiedziano przodkom: nie będziesz zabijał, a kto (by)
 302 5407 1777 2071 2920 1473 1161 3004 5213 3754 3956 3588
 [-] zabił, podlegać będzie sądowi. **22** Ja zaś mówię wam, że każdy, kto
 3710 1500 80 846 1777 2071 2920 1161 3739 302
 się gniewa bez powodu (na) brata swego, podlegać będzie sądowi. A kto [-]
 2036 846 80 4469 1777 2071 4892 1161
 by powiedział swemu bratu: „pusta głowo”, podlegać będzie sanhedrynowi. A
 3739 302 2036 3474 1777 2071 1519 4442 1067
 kto [-] by powiedział: „bezbożniku”, podlegać będzie [-] ogniewi Gehenny. **23**
 1437 3767 4374 1435 4675 1909 2379 2532 1563 3415 3754 4675
 Jeśli więc przyniesiesz dar swój na ołtarz i tam przypomnisz sobie, że twój
 80 2192 5100 2596 4675 863 1563 1435 4675 1715 2379 2532
 brat ma coś przeciwko tobie, **24** pozostaw tam dar swój przed ołtarzem, i
 5217 4412 1259 4675 80 2532 5119 2064 4374 1435
 idź najpierw pojednać się ze swoim bratem, a wtedy przyjdź, przynosząc dar
 4675 2468 2132 476 4675 5035 2193
 swój. **25** Odmień relacje Odmień relacje z przeciwnikiem swoim szybko, dopóki
 3755 1488 3326 846 1722 3598 3379 476 3379 3860 4571 2923 2532 2923
 [-] jesteś z nim w drodze, aby przeciwnik nie wydał cię sędziemu, a sędzia
 3860 4571 5257 2532 906 1519 5438 281
 wydałby cię podwładnemu, i wrzucono by cię do więzienia. **26** Zaprawdę
 3004 4671 3756 3361 1831 1564 2193 302 591 2078
 powiadam ci: Nie [-] wyjdiesz stamtąd, dopóki [-] nie oddasz ostatniej

dobrze czyńcie tym, którzy was nienawidzą oraz módlcie się za tych, którzy was oczerniają i prześladują was, **45** abyście stali się synami waszego Ojca w niebiosach. Ponieważ jego słońce wschodzi nad złymi i dobrymi, i deszcz zsyła na sprawiedliwych i niesprawiedliwych. **46** Gdybyście bowiem miłowali tych, którzy was miłują, jaką macie zapłatę? Czy nie czynią tego także poborcy podatków? **47** I jeśli pozdrawiacie tylko waszych przyjaciół, cóż ponadto czynicie? Czy nie czynią tego także poborcy podatków? **48** Wy zatem bądźcie doskonali, jak doskonały jest wasz Ojciec, który jest w niebiosach.

6 ¹ Pilnujcie się, (by) waszego gestu miłosierdzia nie czynić przed ludźmi (po to), aby was widzieli, bo inaczej inaczej nie będziecie mieli zapłaty u waszego Ojca- tego w niebiosach. ² Dlatego, gdy czynisz gest miłosierdzia, nie trąb przed sobą, jak to robią hipokryci w synagogach i na ulicach, aby być chwalonymi przez ludzi. Zaprawdę powiadam wam: otrzymują swoją zapłatę. ³ Gdy ty czynisz gest miłosierdzia, niech nie wie twoja lewa (ręka), co czyni twoja prawa, ⁴ aby twój gest miłosierdzia pozostał w ukryciu, a twój Ojciec, który widzi w ukryciu, on odda ci w sposób jawny. ⁵ A gdy się modlicie, nie bądźcie jak hipokryci. Ponieważ kochają się modlić, stojąc w synagogach i na narożnikach ulic, aby [-] pokazać się ludziom. Zaprawdę powiadam wam, że odbierają swoją zapłatę. ⁶ Ale gdy ty się modlisz, wejdź do swego pokoju i zamknij drzwi swoje, modląc się do twego Ojca, który jest w ukryciu. A twój Ojciec, który widzi w ukryciu, odda ci w sposób jawny. ⁷ A modląc się, nie papłajcie jak poganie, ponieważ sądzą, że z powodu swojej wielomówności będą wysłuchani. ⁸ Więc nie upodabniajcie się do nich, bowiem wasz Ojciec dostrzega, jakie macie potrzeby, zanim wy go poprosicie. ⁹ Wy więc tak się módlcie: Nasz Ojciec w niebiosach, niech będzie uświęcone twoje imię. ¹⁰ Niech przyjdzie twoje królestwo. Niech się dzieje twoja wola: jak w niebiosach, (tak) i na ziemi. ¹¹ Daj nam dzisiaj naszego codziennego chleba.

12 ²⁵³² I ⁸⁶³ odpuść ²²⁵⁴ nam ³⁷⁸³ długi ²²⁵⁷ nasze, ⁵⁶¹³ jak ²⁵³² i ²²⁴⁹ my ⁸⁶³ odpuszczamy ²²⁵⁷ naszym ³⁷⁸¹ dłużnikom.
13 ²⁵³² I ³³⁶¹ nie ¹⁵³³ wprowadzaj ²²⁴⁸ nas ¹⁵¹⁹ w ³⁹⁸⁶ doświadczenie, ²³⁵ ale ⁴⁵⁰⁶ wybaw ²²⁴⁸ nas ⁵⁷⁵ od ⁴¹⁹⁰ zła, ³⁷⁵⁴ ponieważ
⁴⁶⁷⁵ twoje ²⁰⁷⁶ jest ⁹³² królestwo ²⁵³² i ¹⁴¹¹ moc, ²⁵³² i ¹³⁹¹ chwała ¹⁵¹⁹ na ¹⁶⁵ wieczność. **14** ²⁸¹ Jeśli ¹⁴³⁷ bowiem
⁸⁶³ odpuścicie ⁴⁴⁴ ludziom ⁸⁴⁶ ich ³⁹⁰⁰ upadki, ⁸⁶³ odpuści ²⁵³² i ⁵²¹³ wam ³⁹⁶² Ojciec ⁵²¹⁶ wasz ³⁷⁷⁰ niebiański. **15**
¹⁴³⁷ Gdybyście ¹¹⁶¹ jednak ³³⁶¹ nie ⁸⁶³ odpuścili ⁴⁴⁴ ludziom ⁸⁴⁶ ich ³⁹⁰⁰ upadków, ³⁷⁶¹ to ³⁹⁶² i ⁵²¹⁶ Ojciec ³⁷⁶¹ wasz ³⁷⁶¹ nie
⁸⁶³ odpuści ³⁹⁰⁰ upadków ⁵²¹⁶ waszych. **16** ¹¹⁶¹ A ³⁷⁵² gdy ³⁵²² pościcie, ³³⁶¹ nie ¹⁰⁹⁶ stawajcie ⁴⁶⁵⁹ się ⁵⁶¹⁸ smutni ⁵⁶¹⁸ jak
⁵²⁷³ hipokryci; ⁸⁵³ niszczą ¹⁰⁶³ bowiem ⁸⁴⁶ swoje ⁴³⁸³ oblicza, ³⁷⁰⁴ aby ⁵³¹⁶ pokazać ⁴⁴⁴ się ³⁵²² ludziom, ³⁵²² że ³⁵²² poszczą.
²⁸¹ Zaprawdę ³⁰⁰⁴ powiadam ⁵²¹³ wam, ³⁷⁵⁴ że ⁵⁶⁸ otrzymują ³⁴⁰⁸ zapłatę ⁸⁴⁶ swoją. **17** ¹¹⁶¹ Ale ⁴⁷⁷¹ ty, ³⁵²² gdy ³⁵²² pościsz,
²¹⁸ namaść ⁴⁶⁷⁵ swoją ²⁷⁷⁶ głowę ²⁵³² i ³⁵³⁸ umyj ⁴⁶⁷⁵ swoje ⁴³⁸³ oblicze; **18** ³⁷⁰⁴ Aby ³³⁶¹ nie ⁴⁴⁴ ludziom ⁵³¹⁶ ukazać, ⁵³¹⁶ (że)
³⁵²² pościsz, ²³⁵ lecz ⁴⁶⁷⁵ twojemu ³⁹⁶² Ojcu, ³⁵⁸⁸ który ¹⁷²² jest ²⁹²⁷ w ²⁵³² ukryciu; ⁴⁶⁷⁵ a ³⁹⁶² twój ³⁵⁸⁸ Ojciec, ⁹⁹¹ który ¹⁷²² widzi ¹⁷²² w
²⁹²⁷ ukryciu, ⁵⁹¹ odda ⁴⁶⁷¹ ci. **19** ³³⁶¹ Nie ²³⁴³ gromadźcie ⁵²¹³ sobie ²³⁴⁴ skarbów ¹⁹⁰⁹ na ¹⁰⁹³ ziemi, ³⁶⁹⁹ gdzie ⁴⁵⁹⁷ mól ²⁵³² i ¹⁰³⁵ rdza
⁸⁵³ niszczą, ²⁵³² i ³⁶⁹⁹ gdzie ²⁸¹² złodzieje ¹³⁵⁸ podkopują ²⁵³² się ²⁸¹³ i ¹¹⁶¹ kradną; **20** ¹¹⁶¹ Ale ²³⁴³ gromadźcie ⁵²¹³ sobie
²³⁴⁴ skarby ¹⁷²² w ³⁷⁷² niebiosach, ³⁶⁹⁹ gdzie ³⁷⁷⁷ ani ⁴⁵⁹⁷ mól, ³⁷⁷⁷ ani ¹⁰³⁵ rdza ⁸⁵³ (nie) ²⁵³² niszczą ³⁶⁹⁹ i ²⁸¹² gdzie ²⁸¹² złodzieje
³⁷⁵⁶ nie ¹³⁵⁸ podkopują ³⁷⁶¹ się ²⁸¹³ i ³⁶⁹⁹ nie ¹⁰⁶³ kradną. **21** ³⁶⁹⁹ Gdzie ¹⁰⁶³ bowiem ²⁰⁷⁶ jest ²³⁴⁴ skarb ⁵²¹⁶ wasz, ¹⁵⁶³ tam ²⁰⁷¹ będzie
²⁵³² serce ²⁵⁸⁸ wasze. **22** ⁵²¹⁶ Lampą ³⁰⁸⁸ (dla) ⁴⁹⁸³ ciała ²⁰⁷⁶ jest ³⁷⁸⁸ oko. ¹⁴³⁷ Jeśli ³⁷⁶⁷ więc ⁴⁶⁷⁵ twoje ³⁷⁸⁸ oko ⁵⁶⁰⁰ jest ⁴¹⁹⁰ szczer
³⁶⁵⁰ całe ⁴⁹⁸³ ciało ⁴⁶⁷⁵ twoje ²⁰⁷¹ jest ⁵⁴⁶⁰ jasne. **23** ¹⁴³⁷ Jeśli ¹¹⁶¹ zaś ⁴⁶⁷⁵ twoje ³⁷⁸⁸ oko ⁵⁶⁰⁰ jest ⁴¹⁹⁰ złe, ³⁶⁵⁰ całe ⁴⁶⁷⁵ twoje ⁴⁹⁸³ ciało ²⁰⁷¹ jest
⁴⁶⁵² ciemne. ¹⁴⁸⁷ Jeśli ³⁷⁶⁷ więc ⁵⁴⁵⁷ światło ¹⁷²² w ⁴⁶⁷¹ tobie ²⁰⁷⁶ jest ⁴⁶⁵⁵ ciemnością, ⁴²¹⁴ jakże ⁴⁶⁵⁵ wielka ⁴⁶⁵⁵ (to) ⁴⁶⁵⁵ ciemność.
24 ³⁷⁶² Nikt ¹⁴¹⁰ nie ¹⁴¹⁷ jest ²⁹⁶² w ¹³⁹⁸ stanie ¹⁰⁶³ dwom ²²²⁸ panom ¹⁵²⁰ służyć, ³⁴⁰⁴ gdyż ³⁴⁰⁴ albo ³⁴⁰⁴ jednego ³⁴⁰⁴ znienawidzi,
²⁵³² a ²⁰⁸⁷ drugiego ²⁵ umiłuje, ²²²⁸ albo ¹⁵²⁰ jednego ⁴⁷² będzie ²⁵³² się ²⁰⁸⁷ trzymał, ²⁷⁰⁶ a ³⁷⁵⁶ drugim ³⁷⁵⁶ pogardzi. Nie
¹⁴¹⁰ jesteście ¹³⁹⁸ w ²³¹⁶ stanie ²⁵³² służyć ³¹²⁶ Bogu ¹²²³ i ⁵¹²⁴ mamonie. **25** ¹²²³ Dlatego ⁵¹²⁴ Dlatego ³⁰⁰⁴ mówię ⁵²¹³ wam:
³³⁶¹ nie ³³⁰⁹ troszczcie ⁵²¹⁶ się ⁵⁵⁹⁰ o ⁵¹⁰¹ waszą ⁵³¹⁵ duszę, ²⁵³² co ⁵¹⁰¹ będziecie ⁴⁰⁹⁵ jeść ³³⁶⁶ albo ³³⁶⁶ co ³³⁶⁶ będziecie ³³⁶⁶ pić, ³³⁶⁶ ani ³³⁶⁶ o
⁵²¹⁶ wasze ⁴⁹⁸³ ciało, ⁵¹⁰¹ co ¹⁷⁴⁶ (nań) ³⁷⁸⁰ przyoblec. Czy ⁵⁵⁹⁰ dusza ³⁷⁸⁰ nie ²⁰⁷⁶ jest ⁴¹¹⁹ czymś ⁵¹⁶⁰ więcej, ⁵¹⁶⁰ (niż) ⁵¹⁶⁰ pokarm,
²⁵³² a ⁴⁹⁸³ ciało, ¹⁷⁴² (niż) ¹⁶⁸⁹ odzienienie? **26** ¹⁶⁸⁹ Popatrzcie ¹⁵¹⁹ na ⁴⁰⁷¹ ptaki ³⁷⁷² niebios, ³⁷⁵⁴ że ³⁷⁵⁶ nie ⁴⁶⁸⁷ sieją ³⁷⁶¹ ani ³⁷⁶¹ (nie)
²³²⁵ znają, ³⁷⁶¹ ani ⁴⁸⁶³ (nie) ¹⁵¹⁹ zbierają ⁵⁹⁶ do ²⁵³² magazynów, ³⁹⁶² a ⁵²¹⁶ Ojciec ³⁷⁷⁰ wasz ⁵¹⁴² niebiański ⁸⁴⁶ żywi ³⁷⁵⁶ je. Czy
⁵²¹⁰ wy ³⁷⁵⁶ nie ³¹²³ (jesteście) ¹³⁰⁸ dużo ⁸⁴⁶ ważniejsi, ¹¹⁶¹ (niż) ⁵¹⁰¹ one? **27** ¹¹⁶¹ A ⁵¹⁰¹ kto ¹⁵³⁷ z ⁵²¹⁶ was, ³³⁰⁹ troszcząc ³³⁰⁹ się,
¹⁴¹⁰ jest ⁴³⁶⁹ w ¹⁹⁰⁹ stanie ⁸⁴⁶ dodać ²²⁴⁴ do ¹⁵²⁰ swego ⁴⁰⁸³ wzrostu ²⁵³² jeden ⁴⁰¹² łokieć? **28** ²⁵³² A ⁴⁰¹² o ¹⁷⁴² odzieniu ⁵¹⁰¹ dłaczego
³³⁰⁹ się ²⁶⁴⁸ troszczycie? Przypatrzcie ²⁹¹⁸ się ⁶⁸ liliom ⁴⁴⁵⁹ polnym, ⁸³⁷ jak ³⁷⁵⁶ rosną. Nie ²⁸⁷² trudzą ³⁷⁶¹ się, ³⁷⁶¹ ani

(nie) ³⁵¹⁴przędą; **29** ¹¹⁶¹A ³⁰⁰⁴mówię ⁵²¹³wam, ³⁷⁵⁴że ³⁷⁶¹nawet ⁴⁶⁷²Salomon ¹⁷²²w ³⁹⁵⁶całej ¹³⁹¹chwale ⁸⁴⁶swojej
(nie) ⁵⁶¹³był ⁴⁰¹⁶(tak) ⁵⁶¹³odziany, ¹⁵²⁰jak ⁵¹³⁰jedna ¹⁴⁸⁷z ¹¹⁶¹nich. **30** ⁵⁵²⁸Jeśli ⁶⁸więc ⁵⁶⁰⁷trawę ³⁷⁵⁶polną, ⁴⁵⁹⁴która ⁵⁶⁰⁷jest, ²⁵³²a ⁸³⁹jutro ¹⁵¹⁹do ²⁸²³pieca ⁹⁰⁶będzie ²³¹⁶wrzucona, ³⁷⁷⁹Bóg ²⁹⁴tak ³⁷⁵⁶odziewa, (czyż) ⁴¹⁸³nie ³¹²³dużo ⁵²⁰⁹bardziej ³⁶⁴⁰was, (ludzie) ³³⁶¹małej ³³⁰⁹wiary? **31** ³⁷⁶⁷Nie ³⁰⁰⁴troszczcie ⁵¹⁰¹się ⁵³¹⁵więc, ²²²⁸mówiąc: ⁵¹⁰¹Cóż ⁴⁰⁹⁵będziemy ⁵¹⁰¹jeść? ⁴⁰¹⁶Albo: ²²²⁸Co ⁵¹⁰¹będziemy ⁴⁰¹⁶pić? ⁵¹⁰¹Albo: ⁴⁰¹⁶W ⁵¹⁰¹co ⁴⁰¹⁶się ⁴⁰¹⁶odziejemy? **32**
¹⁰⁶³Bowiem ⁵⁰²³tego ³⁹⁵⁶wszystkiego ¹⁴⁸⁴narody ¹⁹³⁴pragną. ¹⁰⁶³Bo ³⁹⁶²Ojciec ⁵²¹⁶wasz ³⁷⁷⁰niebiański ¹⁴⁹²dostrzega,
³⁷⁵⁴że ⁵⁵³⁵potrzebujecie ⁵¹³⁰tego ⁵³⁷wszystkiego. **33** ¹¹⁶¹Ale ²²¹²szukajcie ⁴⁴¹²przede ⁹³²wszystkim ⁹³²królestwa
²³¹⁶bożego ²⁵³²i ⁸⁴⁶jego ¹³⁴³sprawiedliwości, ²⁵³²a ⁵⁰²³to ³⁹⁵⁶wszystko ⁴³⁶⁹będzie ⁵²¹³wam ⁴³⁶⁹do dane. **34** ³³⁶¹Nie
³³⁰⁹troszczcie ³⁷⁶⁷się ¹⁵¹⁹więc ⁸³⁹o ¹⁰⁶³jutro, ⁸³⁹bowiem ³³⁰⁹jutro ¹⁴³⁸będzie ⁷¹³się ¹⁴³⁸troszczyło ¹⁴³⁸o ¹⁴³⁸siebie. ²²⁵⁰Dosyć
(ma) ²⁵⁴⁹dzień ⁸⁴⁶zła ⁸⁴⁶swego.

7 ¹³³⁶¹Nie ²⁹¹⁹sądzcie, ²⁴⁴³abyście ³³⁶¹nie ²⁹¹⁹byli ²⁹¹⁹osądzeni. **2** ¹⁷²²Jakim ³⁷³⁹Jakim ¹⁰⁶³bowiem ²⁹¹⁷sądem
²⁹¹⁹sądzicie, ²⁹¹⁹(takim) ²⁵³²będziecie ¹⁷²²osądzeni, ³⁷³⁹i ³³⁵⁸jaką ³³⁵⁴jaką ³³⁵⁴miarą ³³⁵⁴mierzycie, ³³⁵⁴(taką)
³³⁵⁴będzie ⁵²¹³wam ³³⁵⁴odmierzone. **3** ¹¹⁶¹A ⁵¹⁰¹czemu ⁹⁹¹widzisz ²⁵⁹⁵źdźbło ¹⁷²²w ³⁷⁸⁸oku ⁸⁰brata ⁴⁶⁷⁵swego,
¹¹⁶¹a ¹⁷²²w ⁴⁶⁷⁴swoim ³⁷⁸⁸oku ¹³⁸⁵belki ³⁷⁵⁶nie ²⁶⁵⁷dostrzegasz? **4** ²²²⁸Albo ⁴⁴⁵⁹jak ²⁰⁴⁶powiesz ⁸⁰bratu ⁴⁶⁷⁵swojemu:
⁸⁶³Pozwól, ¹⁵⁴⁴niech ²⁵⁹⁵wyrzucę ⁵⁷⁵źdźbło ³⁷⁸⁸z ⁴⁶⁷⁵oka ²⁵³²twojego, ²⁴⁰⁰a ¹³⁸⁵oto ¹⁷²²belka ³⁷⁸⁸(jest) ⁴⁶⁷⁵w ⁵¹¹⁹oku ¹²²⁷twoim? **5**
⁵²⁷³Hipokryto, ¹⁵⁴⁴wyrzuc ⁴⁴¹²przede ¹³⁸⁵wszystkim ¹⁵³⁷belkę ³⁷⁸⁸z ⁴⁶⁷⁵oka ²⁵³²swojego, ⁵¹¹⁹a ¹²²⁷wtedy ¹²²⁷przejrzysz,
(aby) ¹⁵⁴⁴wyrzucić ²⁵⁹⁵źdźbło ¹⁵³⁷z ⁸⁰oka ⁴⁶⁷⁵brata ⁴⁶⁷⁵swojego. **6** ³³⁶¹Nie ¹³²⁵dawajcie ²⁹⁶⁵psom ³⁵⁸⁸tego, ³⁵⁸⁸co
⁴⁰święte, ³³⁶⁶ani ⁹⁰⁶nie ⁵²¹⁶rzucajcie ³¹³⁵swoich ¹⁷¹⁵perł ⁵⁵¹⁹przed ³³⁷⁹świnie, ²⁶⁶²aby ⁸⁴⁶nie ⁸⁴⁶zdeptały ⁸⁴⁶ich ⁸⁴⁶swoimi
¹⁷²²[-] ⁴²²⁸nogami, ²⁵³²a ⁴⁷⁶²obróciwszy ⁴⁴⁸⁶się– ⁵²⁰⁹(nie) ¹⁵⁴roztrzaskały ¹³²⁵was. **7** ¹⁵⁴Proście, ²⁵³²a ¹³²⁵będzie
⁵²¹³wam ¹³²⁵dane; ²²¹²szukajcie, ²⁵³²a ²¹⁴⁷znajdziecie; ²⁹²⁵pukajcie, ²⁵³²a ⁴⁵⁵będzie ⁵²¹³wam ⁴⁵⁵otworzone. **8**
³⁹⁵⁶Każdy ¹⁰⁶³bowiem ¹⁵⁴proszący– ²⁹⁸³dostaje, ²⁵³²a ²²¹²szukający– ²¹⁴⁷znajduje, ²⁵³²a ²⁹²⁵pukającemu
⁴⁵⁵będzie ⁴⁵⁵otworzone. **9** ²²²⁸Albo ⁵¹⁰¹kto ¹⁵³⁷z ⁵²¹⁶was ²⁰⁷⁶jest ⁴⁴⁴człowiekiem, ³⁷³⁹który, ¹⁴³⁷gdy ⁸⁴⁶jego ⁵²⁰⁷syn
¹⁵⁴poprosi ⁷⁴⁰(o) ³³⁶¹chleb, ³⁰³⁷[-] ⁸⁴⁶kamień ¹⁹²⁹mu ¹⁹²⁹poda? **10** ²⁵³²Lub ¹⁴³⁷gdy ²⁴⁸⁶(o) ¹⁵⁴rybę ³³⁶¹poprosi, ³⁷⁸⁹[-] ³⁷⁸⁹węza
⁸⁴⁶mu ¹⁹²⁹poda? **11** ¹⁴⁸⁷Jeśli ³⁷⁶⁷więc ⁵²¹⁰wy, ⁵⁶⁰⁷będąc ⁴¹⁹⁰złymi, ¹⁴⁹²umiecie ¹³²⁵dawać ¹⁸dobre ¹³⁹⁰dary ⁵²¹⁶swoim
⁵⁰⁴³dziociom, ⁴²¹⁴o ³¹²³ile ³⁹⁶²bardziej ⁵²¹⁶Ojciec ¹⁷²²wasz ³⁷⁷²w ¹³²⁵niebiosach ¹⁵⁴da ⁸⁴⁶proszącym ⁸⁴⁶go ⁸⁴⁶(to, ⁸⁴⁶co)
¹⁸dobre. **12** ³⁹⁵⁶Wszystko ³⁷⁶⁷więc, ³⁷⁴⁵co ³⁰²[-] ²³⁰⁹byście ²⁴⁴³chcieli, ⁵²¹³aby ⁴⁴⁴wam ⁴¹⁶⁰ludzie ³⁷⁷⁹czynili, ²⁵³²tak ²⁵³²i
⁵²¹⁰wy ⁸⁴⁶im ⁴¹⁶⁰czynicie. ³⁷⁷⁸Taka ²⁰⁷⁶jest ¹⁰⁶³bowiem ³⁵⁵¹Tora ²⁵³²i ⁴³⁹⁶Prorocy. **13** ¹⁵²⁵Wejdźcie ¹²²³przez ⁴⁷²⁸wąską

4439 3754 4116 4439 2532 2149 3598 3588 520 1519 684
 bramę. Bo szeroka (jest) brama i szeroka droga, która prowadzi na zniszczenie,
 2532 4183 1526 1223 846 1525 5101 4728 4439
 i liczni są (ci, którzy) przez nią wchodzić. **14** (A) cóż za wąska (jest) brama
 2532 2346 3598 3588 520 1519 2222 2532 3641 1526 846 2147
 i ciasna droga, która prowadzi do życia, a nieliczni są, (którzy) ją znajdują.
15 1161 4337 575 5578 3748 2064 4314 5209 1722
 Ale wystrzegajcie się [-] fałszywych proroków, którzy przychodzą do was w
 1742 4263 1161 2081 1526 727 3074 575 846 2590 846
 odzieniu owiec, a wewnątrz są rabującymi wilkami. **16** Po ich owocach ich
 1921 3385 4816 575 173 4718 2228 575 5146 4810 3779
 poznacie. Czy zbiera się z ciernia kiście winogron, albo z ostu—figi? **17** Tak
 3956 18 1186 4160 2570 2590 1161 4550 1186 4160 4190 2590
 każde dobre drzewo rodzi piękne owoce, a zgniłe drzewo—rodzi złe owoce.
18 3756 1410 18 1186 4160 4190 2590 3761 4550 1186
 Nie jest w stanie dobre drzewo rodić złych owoców, ani zgniłe drzewo—
 4160 2570 2590 3956 1186 4160 3361 4160 2570 2590
 rodić pięknych owoców. **19** Każde drzewo, które nie rodzi pięknego owocu,
 1581 2532 906 1519 4442 686 1065 575 846 2590 1921
 jest wycinane i wrzucane w ogień. **20** A zatem [-] z ich owoców poznacie
 846 3756 3956 3004 3427 3004 2962 2962 1525 1519 932 3772
 ich. **21** Nie każdy, który mi mówi: „Panie, Panie”, wejdzie do królestwa niebios,
 235 4160 2307 3450 3962 1722 3772 4183 2046 3427 1722
 ale ten, który czyni wolę mojego Ojca w niebiosach. **22** Wielu powie mi w
 1565 2250 2962 2962 3756 4674 3686 4395 2532 4674
 tamtym dniu: „Panie, Panie, nie (w) twoim imieniu prorokowaliśmy? I twoim
 3686 1140 1544 2532 4674 3686 4160 4183 1411
 imieniem demony wyrzuciliśmy! I twoim imieniem uczyniliśmy liczne cuda!”
23 2532 5119 3670 846 3754 3763 5209 3763 1097 672 575 1700
 A wtedy wyznam im, że: „Nigdy was nie poznałem. Odejdźcie ode mnie,
 2038 458 3956 3767 3748 5128 3056 3450 191 2532 4160 846
 czyniący nieprawość”. **24** Każdy więc, kto tych słów moich słucha i czyni je,
 846 3666 5429 435 3748 3618 846 3614 1909 4073
 ten będzie podobny (do) mądrego męża, który zbudował swój dom na skale. **25**
 2532 2597 1028 2532 2064 4215 2532 4154 417 2532 4363 1565
 I zstąpił deszcz, i przybyły rzeki, i zawiąły wiatry, i wpadły (na) ten
 3614 2532 3756 4098 2311 1063 1909 4073 2532 3956 191
 dom, ale nie upadł, utwierdzony był bowiem na skale. **26** A każdy, kto słucha
 5128 3056 3450 2532 3361 4160 846 3666 3474 435 3748
 tych słów moich, ale nie czyni ich, będzie podobny (do) głupiego męża, który
 3618 846 3614 1909 285 2532 2597 1028 2532 2064 4215 2532
 zbudował swój dom na piasku. **27** I zstąpił deszcz, i przybyły rzeki, i
 4154 417 2532 4350 1565 3614 2532 4098 2532 4431 846 2258 3173
 zawiąły wiatry, i uderzyły (na) ten dom, i upadł, a upadek jego był wielki.
28 2532 1096 3753 2424 4931 5128 3056 1605 3793 1909
 I stało się, (że) gdy Jezus dokończył tych słów, zdumiewały się tłumy nad
 846 1322 2258 1063 1321 846 5613 2192 1849 2532 3756 5613
 jego nauką. **29** Albowiem Albowiem uczył ich, jak posiadający moc, a nie jak
 1122
 znawcy Pisma.

8 **1** A gdy on zszedł z góry, szły za nim liczne tłumy. **2** A oto trędowny
 2064 4352 846 4352 3004 2962 1437 2309
 podszedł, oddał mu pokłon, (i) powiedział: Panie, gdybyś zechciał,

jesteś w stanie ¹⁴¹⁰ mnie ³¹⁶⁵ oczyścić. **3** ²⁵³² I ¹⁶¹⁴ wyciągnąwszy rękę, ⁵⁴⁹⁵ Jezus ²⁴²⁴ dotknął go, ⁶⁸⁰ mówiąc: ³⁰⁰⁴ Chcę, ²³⁰⁹ zostań ²⁵¹¹ oczyszczony. ²⁵³² I ²¹¹² natychmiast ²⁵¹¹ został ⁸⁴⁶ oczyszczony ³⁰¹⁴ jego trąd.
4 ²⁵³² I ³⁰⁰⁴ powiedział mu Jezus: ⁸⁴⁶ Uważaj, ²⁴²⁴ nikomu (nie) ³⁷⁰⁸ mów, ³³⁶⁷ ale ²⁰³⁶ odejdz, ²³⁵ pokaż się ⁵²¹⁷ kapłanowi i ⁸⁴⁶ zanieś dar, ⁴³⁷⁴ który ¹⁴³⁵ nakazał ³⁷³⁹ Mojżesz, ⁴³⁶⁷ na ³⁴⁷⁵ świadectwo ¹⁵¹⁹ dla nich. **5** ³¹⁴² A ⁸⁴⁶ ¹¹⁶¹ gdy ¹⁵²⁵ on ⁸⁴⁶ wszedł ¹⁵¹⁹ do Kafarnaum, ²⁵⁸⁴ podszedł ⁴³³⁴ do niego ⁸⁴⁶ setnik, ¹⁵⁴³ prosząc go ³⁸⁷⁰ i ⁸⁴⁶ mówiąc: ²⁵³² **6** ³⁰⁰⁴ Panie, ²⁹⁶² mój ³⁴⁵⁰ chłopiec ³⁸¹⁶ leży w ⁹⁰⁶ domu ¹⁷²² sparaliżowany, ³⁶¹⁴ poddawany ³⁸⁸⁵ strasznej ⁹²⁸ próbie.
7 ²⁵³² A ²⁴²⁴ Jezus ³⁰⁰⁴ rzekł mu: ⁸⁴⁶ Ja ¹⁴⁷³ przyjdę (i) go ²⁰⁶⁴ uzdrowię. **8** ²⁵³² A ¹⁵⁴³ setnik, ⁶¹¹ odpowiadając, ⁵³⁴⁶ powiedział: ²⁹⁶² Panie, ³⁷⁵⁶ nie ¹⁵¹⁰ jestem ²⁴²⁵ wystarczająco (godzien), ²⁴⁴³ abyś ¹⁵²⁵ wszedł ⁵²⁵⁹ pod ³⁴⁵⁰ mój ⁴⁷²¹ dach, ²³⁵ ale ²⁰³⁶ powiedz ³⁴⁴⁰ tylko ³⁰⁵⁶ słowo, ²⁵³² a ³⁴⁵⁰ mój ³⁸¹⁶ chłopiec ²³⁹⁰ zostanie ¹⁰⁶³ uzdrowiony. **9** ²⁵³² **B**owiem ¹⁴⁷³ i ¹⁵¹⁰ ja (choć) ⁴⁴⁴ jestem ⁵²⁵⁹ człowiekiem ¹⁸⁴⁹ pod ²¹⁹² władzą, ⁵²⁵⁹ mam ¹⁶⁸³ pod ⁴⁷⁵⁷ sobą ²⁵³² żołnierzy ³⁰⁰⁴ i ⁵¹²⁹ mówię ⁴¹⁹⁸ temu: ²⁵³² Ruszaj. ²⁴³ I ²⁰⁶⁴ wyrusza. ²⁵³² A ²⁰⁶⁴ innemu: ²⁵³² Przyjdź. ²⁵³² I ²⁵³² przychodzi. ³⁴⁵⁰ A ¹⁴⁰¹ mojemu ⁴¹⁶⁰ niewolnikowi: ⁵¹²⁴ Uczyń ²⁵³² to. ⁴¹⁶⁰ I ¹¹⁶¹ czyni. **10** ²⁴²⁴ A ¹⁹¹ Jezus, ¹⁹¹ gdy (to) ²²⁹⁶ usłyszał, ²²⁹⁶ zdziwił się ²⁵³² i ²⁰³⁶ powiedział ¹⁹⁰ idącym ²⁸¹ za (nim): ³⁰⁰⁴ Zaprawdę ⁵²¹³ mówię ³⁷⁶¹ wam, ²¹⁴⁷ że ¹⁷²² nie ²⁴⁷⁴ znalazłem ⁵¹¹⁸ w ⁴¹⁰² Izraelu ¹¹⁶¹ tak ³⁰⁰⁴ wielkiej ⁵²¹³ wiary. **11** ¹¹⁶¹ I ⁵²¹³ mówię ³⁷⁵⁴ wam, ²²⁴⁰ że ⁴¹⁸³ przyjdą ⁵⁷⁵ liczni ³⁹⁵ ze ²⁵³² wschodu ¹⁴²⁴ i ²⁵³² zachodu, ³⁴⁷ i ¹⁷²² położą się ⁹³² (przy stole) ³⁷⁷² w ³³²⁶ królestwie ¹¹ niebios ¹¹ z ¹¹ Abrahamem, ²⁵³² i ²⁴⁶⁴ Izaakiem, ²⁵³² i ²³⁸⁴ Jakubem. **12** ¹¹⁶¹ A ⁵²⁰⁷ synowie ⁹³² królestwa ¹⁵⁴⁴ zostaną ¹⁵¹⁹ wyrzuceni ¹⁵¹⁹ w ¹⁸⁵⁷ zewnętrzną ⁴⁶⁵⁵ ciemność. ¹⁵⁶³ Tam ²⁰⁷¹ będzie ²⁸⁰⁵ płacz ¹⁰³⁰ i ²⁵³² zgrzytanie ²⁵³² zębów. **13** ²⁵³² I ²⁰³⁶ powiedział ²⁴²⁴ Jezus ¹⁵⁴³ setnikowi: ⁵²¹⁷ Odejdź, ²⁵³² a ⁵⁶¹³ jak ⁴¹⁰⁰ uwierzyłeś, ¹⁰⁹⁶ (tak) ⁴⁶⁷¹ niech ¹⁰⁹⁶ ci ²⁵³² się ¹⁷²² stanie. ¹⁵⁶⁵ I ⁵⁶¹⁰ w ²³⁹⁰ tej ⁸⁴⁶ chwili ³⁸¹⁶ został ²⁵³² uzdrowiony ²⁴²⁴ jego ²⁰⁶⁴ chłopiec. **14** ¹⁵¹⁹ A ³⁶¹⁴ Jezus, ⁴⁰⁷⁴ gdy ¹⁴⁹² przybył ⁸⁴⁶ do domu ³⁹⁹⁴ Piotra, ⁹⁰⁶ zobaczył ²⁵³² jego ⁴⁴⁴⁵ teściową, ⁶⁸⁰ leżącą ⁸⁴⁶ i ⁵⁴⁹⁵ gorączkującą. **15** ²⁵³² I ²⁵³² dotknął ⁸⁴⁶ jej ⁸⁴⁶ rękę, ²⁵³² i ⁸⁴⁶ opuściła ¹¹⁶¹ ją ¹⁰⁹⁶ gorączka. ³⁷⁹⁸ I ⁴³⁷⁴ wstała, ⁸⁴⁶ i ⁴¹⁸³ służyła ¹¹³⁹ im. **16** ²⁵³² A ¹¹⁶¹ (gdy) ¹⁰⁹⁶ nastał ³⁷⁹⁸ wieczór, ⁴³⁷⁴ przyprowadzali ⁸⁴⁶ mu ⁴¹⁸³ licznych ¹¹³⁹ opętanych. ²⁵³² I ³⁰⁵⁶ słowem ¹⁵⁴⁴ wyrzucił ⁴¹⁵¹ duchy, ²⁵³² oraz ²³²³ uzdrowił ³⁹⁵⁶ wszystkich, ²¹⁹² którzy ²⁵⁶⁰ się ²¹⁹² źle ³⁷⁰⁴ mieli, ⁴¹³⁷ aby ³⁵⁸⁸ wypełniło ⁴⁴⁸³ się ⁴⁴⁸³ to, ⁴⁴⁸³ co ⁴⁴⁸³ zostało ⁴⁴⁸³ powiedziane ¹²²³ przez ⁴³⁹⁶ proroka ²²⁶⁸ Izajasza, ³⁰⁰⁴ który ⁸⁴⁶ mówił: ²⁹⁸³ On ²²⁵⁷ wziął ⁷⁶⁹ nasze ²⁵³² słabości ³⁵⁵⁴ oraz ³⁵⁵⁴ choroby ⁹⁴¹ zabrał. **18** ¹¹⁶¹ A ²⁴²⁴ Jezus, ¹⁴⁹² gdy ⁴¹⁸³ zobaczył ³⁷⁹³ liczny ⁴⁰¹² tłum ⁸⁴⁶ wokół ²⁷⁵³ siebie, ⁵⁶⁵ kazał ⁵⁶⁵ odpłynąć ¹⁵¹⁹ na ⁴⁰⁰⁸ drugą ²⁵³² stronę. **19** ²⁵³² A ¹⁵²⁰ jeden ¹¹²² (ze) ⁴³³⁴ znawców ²⁰³⁶ Pisma ²⁰³⁶ podszedł ²⁰³⁶ (i) ²⁰³⁶ powiedział ⁸⁴⁶ mu: ¹³²⁰ Nauczycielu, ¹⁹⁰ pójdę ⁴⁶⁷¹ za ³⁶⁹⁹ tobą, ¹⁴³⁷ gdziekolwiek ⁵⁶⁵ gdziekolwiek ⁵⁶⁵ (ty) ⁵⁶⁵ pójdziesz. **20**

2532 3004 846 2424 258 2192 5454 2532 4071 3772 2682 1161 5207
 I rzekł mu Jezus: Lisy mają nory, a ptaki niebiańskie– gniazda, lecz Syn
 Człowieczy nie ma gdzie głowy skłonić. 21 A Jego drugi uczeń powiedział
 mu: Panie, pozwól mi najpierw odejść i pogrzebać mego ojca. 22 A Jezus
 powiedział mu: Idź za mną i zostaw zmarłym grzebanie ich zmarłych. 23 A
 kiedy on wszedł do łodzi, towarzyszyli mu jego uczniowie. 24 I oto wielki
 sztorm powstał na morzu, tak że łódź była przykrywana przez fale. On zaś
 spał. 25 A uczniowie podszedłszy, obudzili go, mówiąc: Panie! Ratuj nas!
 Giniemy! 26 I powiedział im: Dlaczego jesteście lękliwi, małej wiary? Wtedy
 podniósł się, zgromił wiatry i morze, i nastąpiła wielka cisza. 27 A ludzie
 zdziwili się, mówiąc: Kim on jest, że i wiatry, i morze są mu posłuszne? 28
 A on, gdy przybył na drugą stronę– na terytorium Gergezeńczyków– wyszli mu
 na spotkanie dwaj opętani, (którzy) wyszli z grobów– bardzo uciążliwi, tak że
 nikt nie był w stanie przejść przez tamtą drogę. 29 I oto krzyczeli, mówiąc:
 Co nam do ciebie, Jezusie, Synu Boga? Przyszedłeś tu przed czasem poddawać
 nas próbie? 30 A daleko od nich była trzoda licznych, pasących się świń. 31 A
 demony prosiły go, mówiąc: Jeśli nas wyrzucasz, pozwól nam odejść w trzodę
 świń. 32 I powiedział im: Odejdźcie. A gdy wyszły, odeszły w trzodę świń.
 I oto cała trzoda świń ruszyła z urwiska w morze. I zginęły w wodach.
 33 A pasterze uciekli i gdy odeszli do miasta, opowiedzieli wszystko, także
 o opętanych. 34 I oto całe miasto wyszło Jezusowi na spotkanie i gdy go
 zobaczyli, prosili, żeby odszedł (z dała) od ich granic.

9 1 A gdy wszedł do łodzi, przeprowadził się i przybył do swojego
 miasta. 2 I oto przynieśli mu sparaliżowanego, leżącego na łożu. A
 Jezus, gdy zobaczył ich wiarę, powiedział sparaliżowanemu: Odwagi, dziecko,
 odpuszczone są tobie grzechy twoje. 3 A oto niektórzy ze znawców Pisma
 pomyśleli w sobie: On znieważa. 4 A Jezus, gdy zobaczył ich myśli,
 powiedział: Dlaczego Dlaczego wymyślacie wymyślacie zło w waszych sercach?

5 ⁵¹⁰¹ Co ¹⁰⁶³ bowiem ²⁰⁷⁶ jest ²¹²³ łatwiejsze, ²⁰³⁶ powiedzieć: ⁸⁶³ Odpuszczone są twoje grzechy, ⁴⁶⁷⁵ czy ²⁶⁶ ²²²⁸ powiedzieć: ²⁰³⁶ Powstań ¹⁴⁵³ i ²⁵³² ⁴⁰⁴³ chodź? **6** ¹¹⁶¹ Ale ²⁴⁴³ żebyście ¹⁴⁹² wiedzieli, ³⁷⁵⁴ że ⁵²⁰⁷ Syn ⁴⁴⁴ Człowieczy ²¹⁹² ma ¹⁹⁰⁹ na ¹⁰⁹³ ziemi ¹⁸⁴⁹ moc ⁸⁶³ odpuszczania ²⁶⁶ grzechów– ⁵¹¹⁹ wtedy ³⁰⁰⁴ powiedział ³⁸⁸⁵ sparaliżowanemu–
7 ¹⁴⁵³ Powstań, ¹⁴² zabierz ⁴⁶⁷⁵ swe ²⁸²⁵ łożę ²⁵³² i ⁵²¹⁷ odejść ¹⁵¹⁹ do ⁴⁶⁷⁵ swojego ³⁶²⁴ domu. **8** ²⁵³² A ¹⁴⁵³ gdy ⁵⁶⁵ wstał, ¹⁵¹⁹ poszedł ⁸⁴⁶ do ³⁶²⁴ swego ¹¹⁶¹ domu. **9** ¹¹⁶¹ A ³⁷⁹³ tłumy, ¹⁴⁹² gdy ¹⁴⁹² (to) ²²⁹⁶ zobaczyły, ²⁵³² dziwiły ¹³⁹² się ²⁵³² i ¹³⁹² oddały ²³¹⁶ chwałę ¹³²⁵ Bogu, ⁴⁴⁴ że ⁵¹⁰⁸ dał ¹⁸⁴⁹ ludziom ²⁵³² taką ³⁸⁵⁵ moc. **10** ¹⁵⁶⁴ A ²⁴²⁴ odchodząc ¹⁴⁹² stamtąd, ⁵⁰⁵⁸ Jezus ³⁰⁰⁴ dostrzegł ³¹⁵⁶ człowieka, ²⁵³² siedzącego ³⁰⁰⁴ w ⁸⁴⁶ miejscu ¹⁹⁰ pobierania ²⁵³² podatków, ⁴⁵⁰ którego ¹⁹⁰ nazywano ⁸⁴⁶ Mateuszem, ²⁵³² i ³⁰⁰⁴ powiedział ⁸⁴⁶ mu: ¹⁹⁰ Idź ³⁴²⁷ za ²⁵³² mną. ⁴⁵⁰ A ¹⁹⁰ gdy ⁸⁴⁶ wstał, ¹⁹⁰ zaczął ⁸⁴⁶ iść ⁸⁴⁶ za ⁸⁴⁶ nim. **11** ²⁵³² A ⁸⁴⁶ gdy ³⁴⁵ on ¹⁷²² leżał ³⁶¹⁴ przy ¹⁰⁹⁶ stole ²⁵³² w ²⁴⁰⁰ domu, ⁴¹⁸³ stało ⁵⁰⁵⁷ się, ²⁵³² a ²⁵³² oto ⁸⁴⁶ liczni ³¹⁰¹ poborcy ²⁵³² podatków ²⁵³² i ²⁶⁸ grzesznicy, ²⁰⁶⁴ przyszedłszy, ⁴⁸⁷³ leżeli ²⁴²⁴ przy ²⁵³² stole ⁸⁴⁶ z ³¹⁰¹ Jezusem ¹¹ oraz ¹¹ jego ¹¹ uczniami. **12** ²⁵³² A ¹⁴⁹² gdy ⁵³³⁰ zobaczyli ²⁰³⁶ (to) ⁸⁴⁶ faryzeusze, ³¹⁰¹ mówili ¹²²³ jego ⁵¹⁰¹ uczniom: ⁵²¹⁶ Dlaczego ¹³²⁰ Dłaczego ²⁰⁶⁸ Dłaczego ³³²⁶ wasz ⁵⁰⁵⁷ nauczyciel ²⁵³² je ²⁶⁸ z ²⁵³² poborcami ²⁶⁸ podatków ¹¹⁶¹ i ²⁴²⁴ grzesznikami? **13** ¹⁹¹ A ²⁰³⁶ Jezus, ⁸⁴⁶ gdy ³⁷⁵⁶ (to) ²⁴⁸⁰ usłyszał, ⁵⁵³² powiedział ²¹⁹² im: ²³⁹⁵ Nie ²³⁵ zdrowi ²¹⁹² potrzebują ¹⁶⁵⁶ lekarza, ²¹⁹² ale ²¹⁹² ci, ²⁵⁶⁰ co ²¹⁹² się ²¹⁹² źle ¹³ mają. **14** ⁴¹⁹⁸ Idźcie ¹¹⁶¹ i ³¹²⁹ nauczcie ⁵¹⁰¹ się, ²⁰⁷⁶ co ¹⁶⁵⁶ (to) ¹⁶⁵⁶ znaczy: ²³⁰⁹ Miłosierdzia ²⁵³² chcę, ³⁷⁵⁶ a ³⁷⁵⁶ nie ²⁰⁶⁴ ofiary. ¹⁰⁶³ Nie ²⁵⁶⁴ przyszedłem ¹⁵¹⁹ bowiem ³³⁴¹ powołać ¹³⁴² do ²³⁵ zmiany ²⁶⁸ myślenia ⁵¹¹⁹ sprawiedliwych, ⁴³³⁴ ale ⁸⁴⁶ grzeszników. **15** ³¹⁰¹ Wtedy ⁴⁴⁷⁰ przyszli ¹⁹⁰⁹ do ³⁸²⁰ niego ³⁰⁰⁴ uczniowie ¹²²³ Jana ⁵¹⁰¹ (i) ²⁵³² mówili: ⁴¹⁸³ Dlaczego ³⁵²² Dłaczego ¹¹⁶¹ Dłaczego ⁴⁶⁷⁵ my ²⁵³² i ⁵³³⁰ faryzeusze ⁴¹⁸³ dużo ³⁵²² pościmy, ¹¹⁶¹ a ⁴⁶⁷⁵ twoi ³¹⁰¹ uczniowie ³⁷⁵⁶ nie ³⁵²² poszczą? **16** ²⁵³² A ²⁴²⁴ Jezus ²⁰³⁶ powiedział ⁸⁴⁶ im: ³³⁶¹ Nie ¹⁴¹⁰ są ⁵²⁰⁷ w ³⁵⁶⁷ stanie ³⁹⁹⁶ synowie ¹⁹⁰⁹ domu ³⁷⁴⁵ weselnego ²⁰⁷⁶ być ³³²⁶ w ⁸⁴⁶ żałobie, ³⁵⁶⁶ jak ¹¹⁶¹ długo ²⁰⁶⁴ jest ²²⁵⁰ z ³⁷⁵² nimi ⁵²² pan ⁵⁷⁵ młody. ⁸⁴⁶ Ale ³⁵⁶⁶ przyjdą ⁵¹¹⁹ dni, ³⁵²² kiedy ⁵¹¹⁹ zostanie ³⁵²² odebrany ⁵¹¹⁹ im ³⁵²² im ³⁵²² pan ³⁵²² młody ³⁵²² i ³⁵²² wtedy ³⁵²² będą ³⁵²² pościć. **17** ¹¹⁶¹ Przecież ³⁷⁶² nikt ¹⁹¹¹ (nie) ¹⁹¹⁵ nakłada ⁴⁴⁷⁰ naszywki ⁴⁶ (z) ⁴⁴⁷⁰ kawałka ¹⁹⁰⁹ surowej ³⁸²⁰ tkaniny ²⁴⁴⁰ na ¹⁰⁶³ starą ⁸⁴⁶ szatę ⁴¹³⁸ wierzchnią, ¹⁴² bowiem ⁵⁷⁵ (to) ²⁴⁴⁰ jej ²⁴⁴⁰ uzupełnienie ²⁴⁴⁰ zrywa ²⁴⁴⁰ się ²⁴⁴⁰ z ²⁴⁴⁰ szatą ²⁴⁴⁰ wierzchniej, ²⁴⁴⁰ a ²⁴⁴⁰ rozdarcie ²⁴⁴⁰ staje ²⁴⁴⁰ się ²⁴⁴⁰ gorsze. **18** ²⁵³² Ani ⁴⁹⁷⁸ nie ¹⁰⁹⁶ wlewa ⁵⁵⁰¹ się ⁹⁰⁶ młodego ³⁵⁰¹ wina ³⁶³¹ w ¹⁵¹⁹ stare ³⁸²⁰ skórzane ⁷⁷⁹ bukłaki. ¹⁴⁸⁷ Bo ¹¹⁶¹ inaczej ³³⁶¹ inaczej ⁷⁷⁹ skórzane ⁴⁴⁸⁶ bukłaki ²⁵³² się ³⁶³¹ roztrzaskują ¹⁶³² i ²⁵³² wino ⁷⁷⁹ się ⁶²² wylewa, ²³⁵ a ⁹⁰⁶ skórzane ³⁵⁰¹ bukłaki ³⁶³¹ się ¹⁵¹⁹ niszczą. ²⁵³⁷ Ale ⁷⁷⁹ wlewa ²⁵³² się ²⁹⁷ młode ⁴⁹³³ wino ⁸⁴⁶ w ⁸⁴⁶ nowe ⁵⁰²³ skórzane ²⁹⁸⁰ bukłaki, ²⁴⁰⁰ a ²⁴⁰⁰ obydwa ²⁴⁰⁰ się ²⁴⁰⁰ zachowują. **19** ¹⁵²⁰ (Gdy) ⁷⁵⁸ on ²⁰⁶⁴ im ⁴³⁵² to ⁸⁴⁶ mówił, ⁴³⁵² oto ³⁰⁰⁴ jeden ³⁷⁵⁴ (z) ³⁷⁵⁴ posiadających ³⁷⁵⁴ władzę ³⁷⁵⁴ przyszedł ³⁷⁵⁴ (i) ³⁷⁵⁴ oddał ³⁷⁵⁴ mu ³⁷⁵⁴ pokłon, ³⁷⁵⁴ mówiąc, ³⁷⁵⁴ że:

³⁴⁵⁰Moja ²³⁶⁴córka ⁷³⁷przed chwilą ⁵⁰⁵³umarła, ²³⁵ale ²⁰⁶⁴przyjdź, ²⁰⁰⁷połóż ¹⁹⁰⁹na nią ⁸⁴⁶swą ⁴⁶⁷⁵rękę, ⁵⁴⁹⁵a ²⁵³²
²¹⁹⁸będzie ¹⁹żyła. ²⁵³²**19** ²⁴²⁴A ¹⁴⁵³Jezus ¹⁹⁰powstawszy, ⁸⁴⁶poszedł ²⁵³²za nim, ³¹⁰¹a (także) ³¹⁰¹uczniowie
⁸⁴⁶jego. ²⁰**20** ²⁵³²A ²⁴⁰⁰oto ¹¹³⁵kobieta, ¹³¹krwawiąca ¹⁴²⁷od ²⁰⁹⁴dwunastu ⁴³³⁴lat, ³⁶⁹³gdy ¹⁷²²podeszła ¹⁴³⁸z tyłu,
⁶⁸⁰dotknęła ²⁸⁹⁹krawędzi ⁸⁴⁶jego ²⁴⁴⁰wierzchniej ²¹szaty. ³⁰⁰⁴**21** ¹⁰⁶³Myślała ¹⁷²²bowiem ¹⁴³⁸sobie: ¹⁴³⁸sobie:
¹⁴³⁷Gdybym ³⁴⁴⁰tylko ⁶⁸⁰dotknęła ⁸⁴⁶jego ²⁴⁴⁰wierzchniej ⁴⁹⁸²szaty, ²²będę ¹¹⁶¹uratowana. ²⁴²⁴**22** ¹¹⁶¹A ²⁴²⁴Jezus,
¹⁹⁹⁴gdy ²⁵³²się ⁸⁴⁶obrócił ¹⁴⁹²i ²⁰³⁶ją ²²⁹³dostrzegł, ²³⁶⁴powiedział: ⁴⁶⁷⁵Odwagi, ⁴¹⁰²córko, ⁴⁵⁷¹twoja ⁴⁵⁷¹wiara ⁴⁵⁷¹cię
⁴⁹⁸²uratowała. ²⁵³²I ⁵⁷⁵od ¹⁵⁶⁵tej ⁵⁶¹⁰chwili ¹¹³⁵kobieta ⁴⁹⁸²była ²⁵³²uratowana. ²⁴²⁴**23** ²⁰⁶⁴A ²⁰⁶⁴Jezus, ²⁵³²gdy ²⁵³²przyszedł
¹⁵¹⁹do ³⁶¹⁴domu ⁷⁵⁸posiadającego ²⁵³²władzę ¹⁴⁹²i ⁸³⁴dostrzegł ²⁵³²grających ³⁷⁹³na ²⁵³²aulosie ³⁷⁹³oraz ³⁷⁹³tłum
²³⁵⁰czyniący ³⁰⁰⁴wrzawę, ⁸⁴⁶**24** ⁴⁰²Powiedział ¹⁰⁶³im: ²⁸⁷⁷Odejdźcie, ³⁷⁵⁶bowiem ⁵⁹⁹dziewczynka ⁵⁹⁹nie ⁵⁹⁹umarła,
²³⁵ale ²⁵¹⁸śpi. ²⁵³²I ²⁶⁰⁶drwili ⁸⁴⁶(z) ³⁷⁵³niego. ¹¹⁶¹**25** ³⁷⁹³A ¹⁵⁴⁴gdy ¹⁵²⁵tłum ¹⁵²⁵został ¹⁵²⁵wyrzucony, ¹⁵²⁵(Jezus) ¹⁵²⁵wszedł,
²⁹⁰²chwycił ⁸⁴⁶jej ⁵⁴⁹⁵rękę, ²⁵³²a ²⁸⁷⁷dziewczynka ¹⁴⁵³wstała. ²⁶**26** ²⁵³²I ¹⁸³¹rozeszła ³⁷⁷⁸się ⁵³⁴⁵ta ¹⁵¹⁹wieść ³⁶⁵⁰po ³⁶⁵⁰całą
¹⁵⁶⁵tamtejszej ¹⁰⁹³ziemi. ²⁷**27** ²⁵³²A ³⁸⁵⁵odchodzącemu ¹⁵⁶⁴stamtąd ²⁴²⁴Jezusowi ¹⁹⁰zaczęli ¹⁹⁰towarzyszyć
⁸⁴⁶zaczęli ¹⁴¹⁷towarzyszyć ⁵¹⁸⁵dwa ²⁸⁹⁶ślepi, ²⁵³²którzy ³⁰⁰⁴wołali ¹⁶⁵³i ²²⁴⁸mówili: ²²⁴⁸Zlituj ²²⁴⁸się ²²⁴⁸nad ²²⁴⁸nami,
⁵²⁰⁷Synu ¹¹³⁸Dawida. ²⁸**28** ¹¹⁶¹A ²⁰⁶⁴gdy ¹⁵¹⁹przyszedł ³⁶¹⁴do ⁴³³⁴domu, ⁸⁴⁶podeszli ⁵¹⁸⁵do ²⁵³²niego ²⁴²⁴ślepi, ²⁴²⁴a ²⁴²⁴Jezus
⁸⁴⁶im ³⁰⁰⁴powiedział: ⁴¹⁰⁰Wierzcie, ³⁷⁵⁴że ¹⁴¹⁰jestem ⁵¹²⁴w ⁴¹⁶⁰stanie ³⁰⁰⁴to ⁸⁴⁶uczynić? ⁸⁴⁶Odpowiedzieli ⁸⁴⁶mu:
³⁴⁸³Tak, ²⁹⁶²Panie! ²⁹**29** ⁵¹¹⁹Wtedy ⁶⁸⁰dotknął ⁸⁴⁶ich ³⁷⁸⁸oczy, ³⁰⁰⁴mówiąc: ²⁵⁹⁶Zgodnie ⁵²¹⁶z ⁴¹⁰²waszą ¹⁰⁹⁶wiarą ¹⁰⁹⁶niech ¹⁰⁹⁶się
⁵²¹³wam ¹⁰⁹⁶stanie ³⁰**30** ²⁵³²I ⁴⁵⁵otworzyły ⁸⁴⁶się ³⁷⁸⁸ich ²⁵³²oczy. ²⁴²⁴A ⁸⁴⁶Jezus ¹⁶⁹⁰ich ³⁰⁰⁴ostro ³⁰⁰⁴upomniął, ³⁰⁰⁴mówiąc:
³⁷⁰⁸Uważajcie, ³³⁶⁷(aby) ¹⁰⁹⁷nikt ¹¹⁶¹(nie) ³⁵⁸⁸dowiedział ¹⁸³¹się ¹⁸³¹(o ¹⁸³¹tym). ³¹**31** ¹¹⁶¹A ³⁵⁸⁸oni, ¹⁸³¹gdy ¹⁸³¹wyszli,
¹³¹⁰rozpowszechnili ⁸⁴⁶to ¹⁷²²po ³⁶⁵⁰całą ¹⁵⁶⁵tamtejszej ¹⁰⁹³ziemi. ³²**32** ¹¹⁶¹A ⁸⁴⁶gdy ¹⁸³¹oni ²⁴⁰⁰wychodzili, ²⁴⁰⁰oto
⁴³⁷⁴przyniesiono ⁸⁴⁶mu ²⁹⁷⁴głuchego ⁴⁴⁴człowieka, ¹¹³⁹opętanego. ³³**33** ²⁵³²A ¹⁵⁴⁴gdy ¹⁵⁴⁴został ¹⁵⁴⁴wyrzucony
¹¹⁴⁰demon, ²⁹⁷⁴głuchy ²⁹⁸⁰przemówił. ²⁵³²I ²²⁹⁶zdzwiły ³⁷⁹³się ³⁰⁰⁴tłumy, ³⁷⁶³mówiąc ⁵³¹⁶Nigdy ⁵³¹⁶nie ⁵³¹⁶ukazała ⁵³¹⁶się
³⁷⁷⁹taka ¹⁷²²(rzecz) ²⁴⁷⁴w ¹¹⁶¹Izraelu. ⁵³³⁰**34** ³⁰⁰⁴Lecz ¹⁵⁴⁴faryzeusze ¹¹⁴⁰mówili: ¹⁷²²Wyrzuca ¹⁷²²demony ¹⁷²²poprzez
⁷⁵⁸posiadającego ¹¹⁴⁰władzę ²⁵³²(nad) ²⁵³²demonami. ³⁵**35** ²⁵³²I ⁴⁰¹³obchodził ²⁴²⁴Jezus ³⁹⁵⁶wszystkie ⁴¹⁷²miasta
²⁵³²i ²⁹⁶⁸wsie, ¹³²¹nauczając ¹⁷²²w ⁸⁴⁶ich ⁴⁸⁶⁴synagogach ²⁵³²i ²⁷⁸⁴ogłaszając ²⁰⁹⁸dobrą ⁹³²nowinę ²⁵³²królestwa ²⁵³²oraz
²³²³uzdrawiając ³⁹⁵⁶każdą ³⁵⁵⁴chorobę ²⁵³²i ³⁹⁵⁶każdą ³¹¹⁹niemoc ¹⁷²²wśród ²⁹⁹²ludu. ³⁶**36** ¹¹⁶¹A ¹⁴⁹²gdy ¹⁴⁹²dostrzegł
³⁷⁹³tłumy, ⁴⁶⁹⁷ulitował ⁴⁰¹²się ⁸⁴⁶nad ³⁷⁵⁴nimi, ²²⁵⁸bo ⁴⁶⁶⁰byli ²⁵³²utrudzeni ⁴⁴⁹⁶i ⁵⁶¹⁶porzuceni, ⁴²⁶³jak ²¹⁹²owce, ²¹⁹²które
³³⁶¹nie ²¹⁹²mają ⁴¹⁶⁶pasterza. ³⁷**37** ⁵¹¹⁹Wtedy ³⁰⁰⁴powiedział ⁸⁴⁶swoim ³¹⁰¹uczniom: ³³⁰³Chociaż ²³²⁶źniwo ⁴¹⁸³wielkie,

1161 2040 3641 38 Proście więc Pana żniwa, aby wyrzucił robotników
1519 846 2326
na swoje żniwo.

10 ¹ ²⁵³² A ⁴³⁴¹ gdy przywołał ⁸⁴⁶ swoich ¹⁴²⁷ dwunastu ³¹⁰¹ uczniów, ¹³²⁵ dał ⁸⁴⁶ im ¹⁸⁴⁹ moc
⁴¹⁵¹ nad ¹⁶⁹ duchami ⁵⁶²⁰ nieczystymi, ⁸⁴⁶ by ¹⁵⁴⁴ je ²⁵³² wyrzucali ²³²³ oraz ³⁹⁵⁶ uzdrawiali ³⁵⁵⁴ każdą ²⁵³² chorobę ³⁹⁵⁶ i ³¹¹⁹ każdą ¹¹⁶¹ niemoc. **2** ³⁶⁸⁶ A ¹⁴²⁷ imiona ⁶⁵² dwunastu ²⁰⁷⁶ apostołów ⁵⁰²³ są ⁴⁴¹³ takie:
⁴⁶¹³ pierwszym– ³⁰⁰⁴ Szymon, ⁴⁰⁷⁴ zwany ²⁵³² Piotrem ⁸⁴⁶ oraz ⁸⁰ jego ⁴⁰⁶ brat, ²³⁸⁵ Andrzej; ³⁵⁸⁸ Jakub– ²¹⁹⁹ ten,
(który jest synem) ²⁵³² Zebedeusza ⁸⁴⁶ oraz ⁸⁰ jego ²⁴⁹¹ brat, ⁵³⁷⁶ Jan; **3** ²⁵³² Filip ⁹¹⁸ i ²³⁸¹ Bartłomiej;
²⁵³² Tomasz ³¹⁵⁶ i ⁵⁰⁵⁷ Mateusz– ²³⁸⁵ poborca ³⁵⁸⁸ podatków; ²⁵⁶ Jakub– ²⁵³² ten, (który jest synem)
³⁰⁰² Alfausza ¹⁹⁴¹ i ²²⁸⁰ Lebeusz, ⁴⁶¹³ zwany ²⁵⁸¹ Tadeuszem; **4** ²⁵³² Szymon ²⁴⁵⁵ Kananejczyk ²⁴⁶⁹ i ³⁵⁸⁸ Juda
⁸⁴⁶ Iskariota– ²⁵³² ten, ⁵¹²⁸ co ¹⁴²⁷ go ⁶⁴⁹ również ²⁴²⁴ wydał. **5** ³⁸⁵³ Tę ⁸⁴⁶ dwunastkę ³⁰⁰⁴ posłał ¹⁵¹⁹ Jezus ³⁵⁹⁸ (i) ¹⁴⁸⁴ nakazał ³³⁶¹
im, ⁵⁶⁵ mówiąc: ²⁵³² Na ³³⁶¹ drogę ¹⁵²⁵ narodów ¹⁵¹⁹ nie ⁴¹⁷² wchodźcie ⁸⁴⁶ oraz ³⁰⁰⁴ nie ¹⁵¹⁹ wchodźcie ⁴¹⁷² do ⁸⁴⁶ miast
⁴⁵⁴¹ Samarytan. **6** ¹¹⁶¹ Ale ⁴¹⁹⁸ idźcie ³¹²³ raczej ⁴³¹⁴ do ⁶²² zagubionych ⁴²⁶³ owiec ³⁶²⁴ domu ²⁴⁷⁴ Izraela. **7**
¹¹⁶¹ A ⁴¹⁹⁸ idąc, ²⁷⁸⁴ głoscie, ³⁰⁰⁴ mówiąc, ³⁷⁵⁴ że ¹⁴⁴⁸ przybliżyło się ⁹³² królestwo ³⁷⁷² niebios. **8** ⁷⁷⁰ Słabych
²³²³ uzdrawiajcie, ³⁰¹⁵ trędowatych ²⁵¹¹ oczyszczajcie, ¹⁵⁴⁴ wyrzucajcie ¹¹⁴⁰ demony. ¹⁴³² Darmo ²⁹⁸³ wzięliście,
¹⁴³² darmo ¹³²⁵ dawajcie. **9** ³³⁶¹ Nie ⁵⁵⁵⁷ posiadajcie ³³⁶⁶ złota ⁶⁹⁶ ani ³³⁶⁶ srebra, ⁵⁴⁷⁵ ani ¹⁵¹⁹ miedzi ⁵²¹⁶ w ²²²³ waszych
³³⁶¹ pasach, **10** ⁴⁰⁸² ani ¹⁵¹⁹ torby ³⁵⁹⁸ na ³³⁶⁶ drogę, ¹⁴¹⁷ ani ⁵⁵⁰⁹ dwóch ³³⁶⁶ szat ⁵²⁶⁶ spodnich, ³³⁶⁶ ani ⁴⁴⁶⁴ sandałów, ¹⁰⁶³ ani
²⁰⁴⁰ laski, ⁵¹⁴ ponieważ ²⁰⁷⁶ robotnik ⁸⁴⁶ godny ⁵¹⁶⁰ jest ¹¹⁶¹ swego ³⁰² pokarmu. **11** ⁴¹⁷² A ²²²⁸ [-] ²⁹⁶⁸ (w) ¹⁵¹⁹ mieście ³⁷³⁹ lub
¹⁵²⁵ wsi, ¹⁸³³ do ⁵¹⁰¹ której ¹⁷²² wejdziecie, ⁸⁴⁶ wypytajcie, ²⁰⁷⁶ kto ⁵¹⁴ w ²⁵⁴⁶ niej ³³⁰⁶ jest ³⁰² godny. I tam ²¹⁹³ pozostańcie,
³⁰² aż ¹⁸³¹ do ¹¹⁶¹ [-] ¹⁵²⁵ wyjścia. **12** ¹⁵¹⁹ A ³⁶¹⁴ gdy ⁷⁸² wejdziecie ⁸⁴⁶ do ²⁵³² domu, ¹⁴³⁷ pozdrówcie ³³⁰³ go. **13** ³⁶¹⁴ I ⁵⁶⁰⁰ jeśli ⁵¹⁴ [-]
²⁰⁶⁴ dom ¹⁵¹⁵ okaże ²⁰⁶⁴ się ¹⁵¹⁵ godny, ¹⁵¹⁵ niech ¹⁵¹⁵ przyjdzie ¹⁵¹⁵ pokój ¹⁵¹⁵ wasz ¹⁵¹⁵ na ¹⁵¹⁵ niego. ¹⁵¹⁵ A ¹⁵¹⁵ gdyby ¹⁵¹⁵ nie ¹⁵¹⁵ był
⁵¹⁴ godny, ⁵¹⁴ wasz ⁵¹⁴ pokój ⁵¹⁴ niech ⁵¹⁴ powróci ⁵¹⁴ do ⁵¹⁴ was. **14** ⁵¹⁴ A ⁵¹⁴ kto ⁵¹⁴ nie ⁵¹⁴ przyjąłby ⁵¹⁴ przyjąłby
⁵²⁰⁹ was ³³⁶⁶ ani ¹⁹¹ (nie) ³⁰⁵⁶ wysłuchał ⁵²¹⁶ słów ¹⁸³¹ waszych, ³⁶¹⁴ wychodząc z domu lub (z) tego miasta,
¹⁶²¹ strząśnijcie ²⁸⁶⁸ pył ⁴²²⁸ (ze) ⁵²¹⁶ stóp ²⁸¹ waszych. **15** ³⁰⁰⁴ Zaprawdę, ⁵²¹³ mówię ⁴¹⁴ wam: ²⁰⁷¹ Lżej ¹⁰⁹³ będzie ⁴⁶⁷⁰ ziemi
²⁵³² Sodomy ¹¹¹⁶ i ¹⁷²² Gomory ²²⁵⁰ w ²⁹²⁰ dniu ²²²⁸ sądu, ¹⁵⁶⁵ niż ⁴¹⁷² temu ²⁴⁰⁰ miastu. **16** ⁴⁷⁰ Oto ¹⁴⁷³ ja ⁵²⁰⁹ was ⁶⁴⁹ posyłam
⁵⁶¹³ jak ⁴²⁶³ owce ¹⁷²² między ³³¹⁹ między ³⁰⁷⁴ wilki. ¹⁰⁹⁶ Bądźcie ³⁷⁶⁷ więc ⁵⁴²⁹ mądrzy, ⁵⁶¹³ jak ³⁷⁸⁹ węże ²⁵³² i ¹⁸⁵ czyści, ⁵⁶¹³ jak
⁴⁰⁵⁸ gołębie. **17** ¹¹⁶¹ I ⁴³³⁷ wystrzegajcie ⁵⁷⁵ się ⁴⁴⁴ [-] ¹⁰⁶³ ludzi, ³⁸⁶⁰ ponieważ ⁵²⁰⁹ będą ¹⁵¹⁹ wydawać ⁴⁸⁹² was ²⁵³² przed ¹⁷²² sanhedryny ⁸⁴⁶ i ⁴⁸⁶⁴ w ³¹⁴⁶ swoich ⁵²⁰⁹ synagogach ³¹⁴⁶ będą ²⁵³² was ¹⁹⁰⁹ biczować. **18** ²²³² Oraz ²²³² przed ²²³² rządców

1161 2532 935 71 1752 1700 1752 1519 3142 846 2532
 [-] i królów będziecie prowadzeni z mojego powodu, na świadectwo im oraz
 1484 1161 3752 5209 3860 3361 3309 4459 2228 5101 2980
 narodom. **19** A gdy was wydadzą, nie troszczcie się, jak lub co powiecie,
 1063 1325 5213 1722 1565 5610 5101 2980 1063 3756 5210
bowiem będzie dane wam w tej chwili, co macie mówić, **20** ponieważ nie wy
 2075 2980 235 4151 5216 3962 2980 1722 5213 1161
 jesteście tymi, którzy mówią, ale duch waszego Ojca, który mówi w was. **21** A
 80 3860 80 1519 2288 2532 3962 5043 2532 1881 5043 1909
 brat wyda brata na śmierć i ojciec dziecko, i powstaną dzieci przeciwko
 1118 2532 2289 846 2532 2071 3404 5259 3956
 rodzicom, i zabiją ich. **22** I będziecie znienawidzeni przez wszystkich
 1223 3450 3686 1161 5278 1519 5056 3778 4982
z powodu mojego imienia. A kto wytrwa do końca, ten zostanie wybawiony. **23**
 1161 3752 5209 1377 1722 3778 4172 5343 1519 243 281
 A gdyby was prześladowali w tym mieście, uciekajcie do drugiego. Zaprawdę
 1063 3004 5213 3756 3361 5055 4172 2474 2193 302 2064
 bowiem mówię wam, nie [-] skończycie (obchodzić) miast Izraela, aż [-] przyjdzie
 5207 444 3101 3756 2076 5228 1320 3761 1401 5228
 Syn Człowieczy. **24** Uczeń nie jest ponad nauczycielem, ani niewolnik ponad
 846 2962 713 3101 2443 1096 5613 846 1320
 swego pana. **25** Wystarczające dla ucznia, aby się stał jak jego nauczyciel,
 2532 1401 5613 846 2962 1487 3617 2564 954
 i niewolnik— jak jego pan. Jeśli pana domu nazywali Belzebubem, (to o)
 4214 3123 846 3615 3767 3361 5399 846 2076 1063
 ile bardziej jego domowników. **26** Więc nie bójcie się ich. Nie ma bowiem
 3762 2572 3739 3756 601 2532 2927 3739 3756 1097
 nic ukrytego, co nie będzie objawione, ani ukrytego, co nie będzie poznane.
 27 3739 3004 5213 1722 4653 2036 1722 5457 2532 3739 1519 3775
27 To, co mówię wam w ciemności, powiedzcie w świetle, i co na ucho
 191 2784 1909 1430 2532 3361 5399 575 615
słyszycie, głoscie na dachach. **28** I nie bójcie się [-] tych, którzy zabijają
 4983 1161 5590 3361 1410 615 1161 5399 3123 1410 2532
ciało, ale duszy nie są w stanie zabić. Ale bójcie się raczej tego, co może i
 5590 2532 4983 622 1722 1067 3780 787 4453 1417
duszę, i ciało zniszczyć w Gehennie. **29** Czy nie za asa są sprzedawane dwa
 4765 2532 1520 1537 846 3756 4098 1909 1093 427 5216 3962
wróble? Nawet jeden z nich nie spadnie na ziemię bez (woli) waszego Ojca.
 1161 2532 3956 2359 5216 2776 1526 705 3767
30 A nawet wszystkie włosy na waszej głowie są policzone. **31** A zatem:
 3361 5399 5210 1308 4183 4765 3956 3767 3748
nie bójcie się. Wy jesteście ważniejsi, niż liczne wróble. **32** Każdy więc, kto
 3670 1722 1698 1715 444 2504 3670 1722 846 1715 3450
przyzna się do mnie przed ludźmi, i ja się przyznam do niego przed moim
 3962 1722 3772 1161 3748 302 720 3165 1715 444 2504
Ojcem w niebiosach. **33** A kto [-] by się wyparł mnie przed ludźmi, i ja
 720 846 1715 3450 3962 1722 3772 3361 3543 3754 2064
się wyprę go przed moim Ojcem w niebiosach. **34** Nie myślcie, że przyszedłem
 906 1515 1909 1093 3756 2064 906 1515 235 3162 1063
rzucić pokój na ziemię. Nie przyszedłem rzucić pokoju, ale miecz. **35** Ponieważ
 2064 1369 444 2596 846 3962
 przyszedłem uczynić rozdwojenie, (aby) człowiek (był) przeciwko swemu ojcu,
 2532 2364 2596 846 3384 2532 3565 2596 846 3994
 i córka— przeciwko swojej matce, i panna młoda przeciwko swojej teściowej,

36 ²⁵³² a ²¹⁹⁰ nieprzyjaciółmi ⁴⁴⁴ człowieka ³⁶¹⁵ domownicy ⁸⁴⁶ jego. **37** ⁵³⁶⁸ Kto ³⁹⁶² kocha ²²²⁸ ojca ³³⁸⁴ lub ⁵²²⁸ matkę ¹⁶⁹¹ ³⁷⁵⁶ ²⁰⁷⁶ ³⁴⁵⁰ ⁵¹⁴ ²⁵³² ⁵³⁶⁸ ⁵²⁰⁷ ²²²⁸ ²³⁶⁴ ⁵²²⁸ bardziej, niż ¹⁶⁹¹ mnie, ³⁷⁵⁶ nie ²⁰⁷⁶ jest ³⁴⁵⁰ mnie ⁵¹⁴ godny. **38** ²⁵³² I ³⁷³⁹ kto ³⁷⁵⁶ nie ²⁹⁸³ bierze ⁸⁴⁶ swego ⁴⁷¹⁶ krzyża, ²⁵³² a ¹⁹⁰ idzie ³⁶⁹⁴ za ³⁴⁵⁰ mną, ³⁷⁵⁶ nie ²⁰⁷⁶ jest ³⁴⁵⁰ mnie ⁵¹⁴ godny. **39** ³⁵⁸⁸ Ten, ²¹⁴⁷ który ⁸⁴⁶ znalazł ⁵⁵⁹⁰ swoją ⁶²² duszę, ⁸⁴⁶ straci ²⁵³² ją, ⁸⁴⁶ a ³⁵⁸⁸ ten, ⁶²² kto ⁸⁴⁶ stracił ⁵⁵⁹⁰ swoją ¹⁷⁵² duszę ¹⁷⁰⁰ z ²¹⁴⁷ powodu ⁸⁴⁶ mnie, ³⁵⁸⁸ znajdzie ¹²⁰⁹ ją. **40** ³⁵⁸⁸ Ten, ¹²⁰⁹ kto ³⁵⁸⁸ przyjmuje ⁶⁴⁹ was, ⁵²⁰⁹ mnie ¹⁶⁹¹ przyjmuje; ¹²⁰⁹ a ²⁵³² ten, ³⁵⁸⁸ który ¹²⁰⁹ przyjmuje ¹⁶⁹¹ mnie, ¹²⁰⁹ przyjmuje ³⁵⁸⁸ tego, ⁶⁴⁹ który ³¹⁶⁵ mnie ⁶⁴⁹ posłał. **41** ¹²⁰⁹ Kto ⁴³⁹⁶ przyjmuje ¹⁵¹⁹ proroka ³⁶⁸⁶ ze ⁴³⁹⁶ względu ²⁹⁸³ na ³⁴⁰⁸ imię ⁴³⁹⁶ proroka, ²⁵³² weźmie ¹²⁰⁹ zapłatę ¹³⁴² proroka, ¹⁵¹⁹ i ³⁶⁸⁶ ten, ¹³⁴² który ¹⁵¹⁹ przyjmuje ³⁶⁸⁶ sprawiedliwego ¹⁵¹⁹ ze ³⁶⁸⁶ względu ¹⁵¹⁹ na ³⁶⁸⁶ imię ¹³⁴² sprawiedliwego, ²⁹⁸³ weźmie ³⁴⁰⁸ zapłatę ¹³⁴² sprawiedliwego, **42** ²⁵³² i ³⁷³⁹ kto ¹⁴³⁷ by ⁴²²² napił ¹⁵²⁰ jednego ⁵¹³⁰ (z) ³³⁹⁸ tych ⁴²²¹ małych ⁵⁵⁹³ kielichem ³⁴⁴⁰ zimnej ¹⁵¹⁹ (wody) ³⁶⁸⁶ jedynie ³¹⁰¹ ze ³⁶⁸⁶ względu ³¹⁰¹ na ³⁶⁸⁶ imię ³¹⁰¹ ucznia, ²⁸¹ zaprawdę, ³⁰⁰⁴ mówię ⁵²¹³ wam, ³⁷⁵⁶ nie ³³⁶¹ [-] ⁶²² straci ⁸⁴⁶ swojej ³⁴⁰⁸ zapłaty.